

KOSTOLIANSKE POHĽADY

ROČNÍK XVI.

ČÍSLO 2

JÚN 2010

Deň venovaný deťom

● V nafukovacom hrade sa deti vyskákali na celý rok dopredu...

● Každý chcel byť ešte krajší.

● Letný „snehuliak“...

Počasie posledné týždne na našom území nebolo bezproblémové, ale na tak krásny sviatok ako Deň detí, ktorého oslavy sa uskutočnili pod záštitou Obecného úradu vo Veľkých Kostoľanoch, vyšlo slniečko už v sobotu. Presušilo premočenú trávu na školskom ihrisku, kde na deti v nedeľné popoludnie čakali rôzne atrakcie.

Nedá sa povedať, kde boli väčšie rady, či pri nafukovacom hrade, maľovaní na tvár, ródeobýku alebo stánkoch s občerstvením, sladkosťami i inými drobnosťami, ktoré naše ratolesti potešili. Hitom boli jedlé bankovky, ktoré sme mohli vidieť v ich rukách.

Foto: Ing. Július Hodál
(Pokračovanie na 8. strane.)

● Štvorkolky vždy patrili k najobľúbenejším atrakciám.

DNES V ČÍSLE

■ Práce máme stále veľa	2
■ Futbal v obci podporujeme	3
■ Závislosť ničí i rodinu	4
■ Po štyridsiatich rokoch	4
■ Sedem vlečiek odpadu	5
■ Z úcty a vďaky k mamám	7
■ Radosť prekazil udavač	8
■ Sviatok oslavovali športom	9
■ Ku milej Matičke	10

POZVÁNKY

Vatra zvrchovanosti

Obecný úrad vo Veľkých Kostoľanoch srdečne pozýva všetkých občanov našej obce na slávnostné zapálenie **Vatry zvrchovanosti**. Podujatie sa uskutoční dňa **18. júla 2010 o 16.00 hodine** na futbalovom štadióne. O občerstvenie a zábavu je postarané, do veselej nálady bude hrať dychová hudba Rovina.

Veľkokostoliansky remeselnícky jarmok

Obecný úrad pozýva všetkých občanov na prvý Veľkokostoliansky remeselnícky jarmok, ktorí sa uskutoční v sobotu 4. septembra 2010. Jarmok by mal byť zameraný predovšetkým na prezentáciu tradičnej ľudovej výroby. Občania, alebo ľudoví remeselníci, ktorí majú záujem predávať a prezentovať svoje výrobky a remeslá, sa môžu prihlásiť na obecnom úrade na t. č. 033/778 1102, 778 1111, alebo na e-mailovej adrese velkekostolany@velkekostolany.sk. Na veselú nôtu bude hrať dobrá hudba a hladní taktiež nikto nezostane. Všetci občania aj predávajúci budú srdečne vítaní.

- r -

KRONIKA OBCE

Narodili sa

Nina Hornáková
Aneta Mináriková
Sebastián Šimončíč
Nela Spáčilová
Richard Walter Fleck
Sebastián Bučko
Bibiana Skripčáková

Manželstvo uzavreli

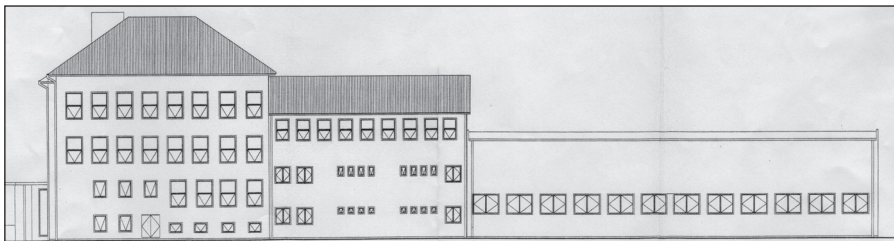
Veronika Gulová – Rudolf Brisuda
MUDr. Ivana Hercegová – Maroš Oreľ
Eva Jankovičová – Ing. Tomáš Pieter
Gabriela Koreňová – Alexander Múdry
Zuzana Strečanská – Marek Drlička
Ľubomíra Nádaská – Pavol Filin
Ing. Marcela Jasenovská – Ľuboš Horák
Zuzana Zemková – Michal Kadlíček
Miriam Padáčová – Igor Pekarovič

Jubilanti

60 rokov
Štefan Baroš
Anna Blahová
Ján Gula
Cyril Kolarovič
Mária Kollárová
Ladislav Michalčík
Mária Michalkovičová
Viktória Pekarovičová
Ladislav Zamborský
65 rokov
Ján Gajarský
Matilda Havlasová
Vladimír Kandričák
Cecília Kolarovičová
Jozef Kollár
Vladimír Kotleba
Anna Michalčíková
Anna Vančová
70 rokov
Peter Janech
Mária Kukučová
Stanislav Sedmák
Miloš Škrha
75 rokov
Rudolf Beluský
Jan Cintler
Mária Galbavá
Anna Lesajová
Veronika Mečířová
Božena Miškovičová
Terézia Míkva
Rudolf Orihel
Milan Strečanský
Angela Šichmáková
80 rokov
Jozef Boháčik
Jozef Bubliš
Anna Kolarovičová
Alžbeta Michalčíková
Anna Polčíková
85 rokov
Jozef Ondrášik
96 rokov
Augustín Bartovič

BLAHOŽELÁME!

Práce máme stále veľa

• **Rekonštrukcia školy - nadstavba.**

Už onedlho začneme s rekonštrukciou základnej školy. Dôležitou súčasťou stavebných prác bude hlavne nadstavba nad jedálňou, kde vzniknú dve nové učebne. Škola dostane novú fasádu a nový krov s krytinou. Po päťdesiatich rokoch si budova naozaj zaslúži obnovu ako vonkajších, tak aj vnútorných priestorov a vybavenia.

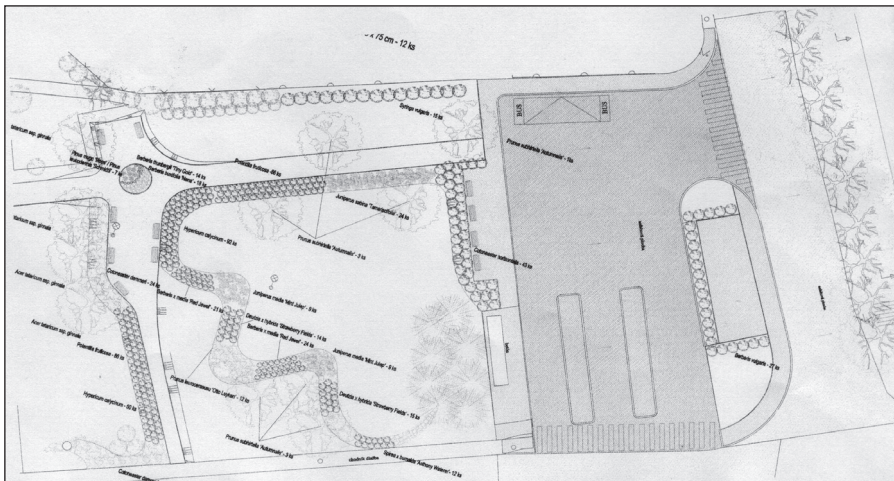
V prvej etape pôjde o vybavenie novým nábytkom, nainštalovanie interaktívnych tabúl a keramických magnetických tabúl. Taktiež zakúpime počítače a projektory, ktoré prispedia ku skvalitneniu výučby v škole. V novej nadstavbe vzniknú dve špecializované plne vybavené učebne. Nový školský rok tak naši

žiaci môžu začať vo vynovených priestoroch. Stavebné práce bude realizovať spoločnosť Reding, a. s., Bratislava.

Ďalšou, nemenej dôležitou akciou bude rekonštrukcia autobusového nástupiska a niektorých chodníkov a ciest, kde bola zrealizovaná kanalizácia. Pod kultúrnym domom bude parčík so zeleňou ako oddychová zóna. Stavebné práce na rekonštrukcii centra obce vykoná stavebná spoločnosť Zempres, s. r. o., Bašovce.

Verím, že sa nám podarí všetky akcie zvládnuť k spokojnosti našich občanov a že im nové priestory prinesú potešenie.

GILBERT LIŠKA, starosta obce

• **Rekonštrukcia centra obce.**

• **Výstavba kanalizačných prípojek na Ulici C. Majerníka.**

Futbal v obci podporujeme

Niekoľko občanov z obce po prečítaní článku V. Kostolány: Petícia proti futbalu v týždenníku Trnavský hlas č. 16/2010 reagovalo otázkou, do akej miery sú uvedené informácie pravdivé.

Predseda klubu Milan Boháčik okrem iného pre týždenník povedal: „No pokiaľ nedostaneme peniaze od obce, bude zle.“ Ďalej sa v TH píše: „Obecní poslanci sú za finančnú injekciu pre futbal, podľa slov Milana Boháčika je problém inde. Náš starosta nie je veľmi za šport. Už niekoľkokrát sme ho žiadali o dotáciu a zamietol ju.“ Toľko z citovaného článku o futbale v našej obci. A práve týmito vetami pán prezident klubu zavádza všetkých čitateľov týždenníka Trnavský hlas a nepravdivo informuje aj ďalších občanov. Ako bývalý poslanec by mal vedieť, že o dotácii pre futbalový klub nerozhoduje starosta obce, ale obecné zastupiteľstvo, a tak ako starosta obce som ani nemohol žiadanú dotáciu zamietnuť. Pán prezident nespomenul redaktorku novín, v akej výške dostal FK od obce finančnú dotáciu. Len za posledných 5 rokov, pokiaľ nepočítam tento rok, to bolo 3 855 239 Sk. Týmto článkom chcem len reagovať na nepravdivé informácie, ktoré prezident klubu uviedol pre

noviny Trnavský hlas. Na základe uverejneného článku ma kontaktovalo zo zvedavosti aj niekoľko starostov obcí s otázkou, prečo som zamietol dotáciu pre FK. Vysvetlil som im to tým spôsobom, ako toto vysvetlenie podávam aj čitateľom Kostolianskych pohľadov. A na záver dodávam, že by bolo lepšie, ak by pán prezident futbalového klubu zvažoval svoje vyjadrenia, aby sme sa nemuseli zaoberať stále tou istou problematikou a mohli sa sústrediť na dôležitejšie veci, ktoré nás čakajú.

Starosta obce

Prehľad poskytnutých dotácií pre Futbalový klub Veľké Kostolány

rok 2005	591 488 Sk	19 634 €
2006	599 522 Sk	19 901 €
2007	739 747 Sk	24 555 €
2008	941 201 Sk	31 243 €
2009	983 281 Sk	32 639 €
Spolu	3 855 239 Sk	127 972 €

Na rok 2010 bol schválený rozpočet pre FK vo výške 32 900 € (991 145 Sk).

Z OBECNEJ POŠTY

Počúvam veľa chvál o Kostolánoch

Už štúdium na vysokej škole ma natrvalo vytiahlo preč z mojej rodnej obce. Veľké Kostolány už názvom napovedajú, že to nebude len taká obyčajná dedinka. Hlavne za posledné roky, všimla som si, sa obec začala značne rozvíjať. Pribudli pekné bytovky, zrenovovaná je materská škola, aj šport má dôstojný stánok. Ulice v obci sú pekné, čisté, obyvatelia sa starajú o výsadbu, často mám pocit, že čakajú návštevu.

Precestovala som kus Slovenska, a aj sveta, ale do svojej rodnej obce sa vždy rada vraciam. Neviem, čím to je, snáď pribúdajúcimi rokmi, že akosi častejšie listujem v spomienkach a v albume fotiek. Určite by ste neuhádli, odkiaľ sú tie fotografie, tak sa nám naše Veľké Kostolány zmenili. K lepšiemu.

Neuveriteľným prínosom v dnešnom zmodernizovanom svete je vybudovanie priestraného parkoviska v Zákostolánoch. Dá sa na

ňom bez nervozity a tlačene pohodlne parkovať, či už pri návšteve cintorína, bôhoslužby. Pri pohreboch, keď sa zide veľa ľudí z rodiny, veľa spoluobčanov, aj tí menej mobilní sa môžu zúčastniť, veď z parkoviska k domu smútku nie je ďaleko. Škoda, že sa zastavil projekt rekonštrukcie domu smútku, keďže sa už začínalo...

Moja práca mi umožňuje sa dennodenne stretávať s mnohými ľuďmi, ktorí porovnávajú rozvoj vo svojich obciach a potichučky vám, milí rodáci, závidia. Predpokladám, že vášmu starostovi na rozvoji Veľkých Kostolánov veľmi záleží.

Vždy, keď som prišla domov, so záujmom som si prečítala vaše obecné noviny a aj prostredníctvom nich vám odkazujem, že veľa chvál sa hovorí o vašej obci.

MUDR. MÁRIA ŠKODÁČKOVÁ

• Výstavba bytovky na Mierovej ulici pokračuje.

KRONIKA OBCE

Rozlúčili sme sa

MVDr. Vladimír Škoda – 47 rokov
Emília Stanková – 84 rokov
Ladislav Srdoš – 77 rokov
Agneša Borovská – 60 rokov
Ján Verčík – 83 rokov

ÚPRIMNÚ SÚSTRAŠŤ.

POĎAKOVANIE

Úprimne ďakujeme všetkým príbuzným a známym, ktorí odprevadili na poslednej ceste nášho otca a manžela

LADISLAVA SRDOŠA

zosnulého dňa 15. marca 2010 vo veku 77 rokov.

Odpočívaj v pokoji!

Smútiaca manželka s deťmi,
vnúčatami a rodinou

POĎAKOVANIE

Dňa 14. marca 2010 nás po dlhej a ťažkej chorobe opustila a na dlhý spánok sa odobrala naša drahá a milovaná mama a babka

EMÍLIA STANKOVÁ.

Odišla vo veku nedožitých 85 rokov. S veľkou bolesťou a smútkom sme ju 17. marca 2010 odprevádzali na miesto jej posledného odpočinku. Ďakujeme príbuzným, známym, susedom a všetkým, ktorí ju odprevadili na poslednej ceste.

Predovšetkým chceme poďakovať d. p. Michalovi Križákovi za dôstojnú rozlúčku a povzbudivé slová. Zároveň ďakujeme všetkým za prejavy sústrasti a kvetinové dary. Prosíme o spomienky vo svojich modlitbách za spásu jej duše.

Smútiaca rodina

SPOMIENKA

Dňa 23. mája 2010 sme si pripomenuli 10. výročie tragickej smrti môjho syna

ANDREJA JAKÁBA,

ktorý nás opustil vo veku 23 rokov.

Kto ste ho poznali, zaspomínajte so mnou.

Matka

Závislosť ničí závislého i rodinu

Pod slovom závislosť si väčšina ľudí predstaví ľudí závislých od drog, ktorí sú mnohokrát len ľudskými troskami. Nie je to vždy tak. Je veľa ľudí závislých, ktorí sa navonok správajú úplne normálne – chodia do práce, na prechádzky s rodinou, do kostola... Ale skutočnosť je iná.

Závislosť má mnoho tvárí a podôb – ako závislosť od drog, alkoholu, hazardných hier a automatov, liekov a mnoho iných, ktoré ani ja nepoznám. Nedá sa povedať, ktorá z nich je najhoršia, pretože každá je zlá a treba s ňou bojovať. Ničí človeka, jeho charakter a podstatu, ubližuje blízkym, ničí a rozvracia rodinu. O tomto by vedeli rozprávať vyliečení závislí – o svojom boji so závislosťou a sebou samým a ich najbližší, taktiež najbližší tých, ktorí sú závislí, ale riešiť svoj problém nechcú a ubližujú im.

Veľakrát je závislosť utajovaná a skrývaná v rodinách, pretože strach z osočovania či poukazovania inými je silnejší ako naliehavosť riešiť vzniknutú situáciu. Stane sa, že práve najbližší obraňujú závislého pred ostatnými a hovoria, že je to iba chvíľková záležitosť alebo že si len sem-tam vypije a chlácholia sa tým, že to nie je až také zlé, veď môže byť aj horšie. V jednom majú pravdu – býva aj horšie a pokiaľ nezakročia, aj bude!

Skúsia zo zvedavosti

S drogami, alkoholom a hracími automatmi sa stretávajú už tínedžeri a mnohokrát je to len zvedavosť, ktorá ich dovedie k droge či alkoholu. Neskôr sa vyvinie závislosť, a potom cesta späť je už omnoho zložitejšia, pretože preto, že mladí ľudia do berú ako zábavu, rozptýlenie či spôsob ako zapadnúť do parite, alebo ukázať druhým, aký som frajer. Zamoťávajú sa do klamstiev ako do klbka vlny bez toho, aby si uvedomovali ako si tým škodia a čo riskujú. Postupne sa im mení správanie, ktoré je často ospravedlňované tým, že sú tínedžeri. Stávajú sa nevyspatí, nervózni, ľahostajní voči rodine a okoliu a zaujímajú ich len peniaze a ako sa dostať z domu von. Neskôr sa začínajú sťadať stavy spavosti (prespia aj 1 - 2 dni) so stavmi nespavosti (nespia 1 - 2 dni) a totálnej vyčerpanosti, pri ktorej sú nervózni a podráždení, keď ich niekto budí. Kvôli tomu vznikajú v rodinách hádky, ktorých výsledkom je často takzvaná „tichá domácnosť“, čo je pre nich najvyhovujúcejšie. Nikto sa o nich nestará, nebudí ich a nevyptuje sa.

Zo závislých zlodejov

Zavislí nemajú morálne zábrany, jednoducho keď potrebujú peniaze a nemajú ich, tak

sa uchýľujú ku klamstvu a krádežiam. Ani by ste neverili, ako dobre vedú klamať. Nerobí im žiaden problém klamať aj do očí matke či otcovi alebo starým rodičom, len preto aby získali peniaze na „svoj účel“, alebo aby sa nikto nevyzvedal. Klamú veľmi premyslene a cielené.

S krádežami najčastejšie začínajú v domácom prostredí – pár eur z peňaženky, alebo z účtu, potom miznú veci, ktoré „nikto nepotrebuje“ a postupne to prejde do väčších krádeží a, bohužiaľ, aj k vykradnutiu bytu či domu. To sú všetko signály, ktoré nám majú napovedať, že niečo nie je v poriadku. Otázkou je len, kedy si to priznáme a začneme hľadať pomoc a riešiť problém. Nie je jednoduché priznať si, že ten, ktorého alebo ktorú ľúbime, či je to otec, mama, manžel, manželka, syn, dcéra, vnuk či vnučka, má problém so závislosťou. Najdôležitejšie je priznať si to – cesta je, len ju treba hľadať!

Dlhá cesta späť

Táto cesta nie je vystlaná ružami, ale trňami, ktoré nás budú po celý čas bodat' priamo do srdca. Cesta je to dlhá, namáhavá a ako sa hovorí „na dlhé trate“, ale na jej konci je svetlé miesto, ktoré je plné ruží, a to nás ženie dopredu a dáva nám silu pokračovať. Tie ruže sú cieľ. To je radosť, láska a nájdanie seba samého a nový začiatok pre nás všetkých. Aj ľudia závislí od alkoholu, drog či iných vecí môžu znovu nájsť samých seba, vážiť si se-

ba, svojich blízkych, mať radosť z maličkostí a vychutnávať si život, ale potrebujú k tomu pomôcť! Nemôžem zabudnúť napísať najdôležitejšiu vec, bez ktorej by závislý, ktorý chce bojovať, nikdy nebol úspešný. SÁM MUSÍ CHCIEŤ PRIJAŤ POMOC A CHCIEŤ BOJOVAŤ PROTI SVOJEJ ZÁVISLOSTI! Bez tohto základného impulzu je všetka naša námaha a snaha pomôcť zbytočná.

Nezatvárajme svoje oči a srdcia pred týmto problémom, ktorý sa nás všetkých týka. Môže sa to týkať práve vašich blízkych, vás samotných alebo vašich priateľov, preto neodvracajte svoju tvár a nezatvárajte oči pred problémami, veď sa sami nevyriešia! Existujú inštitúcie, ktoré sa zaoberajú týmito problémami, kde vám poradia a pomôžu. Netreba sa báť.

AUTOR

Foto: Internet

www.infodrogy.sk

Centrum pre liečbu drogových závislostí
Hraničná č. 2, Bratislava
tel. číslo: 02 5341 7464 alebo 7467

Psychiatrická nemocnica Phillippa Pinela
Malacká cesta 63, Pezinok

Pomoc ohrozenému dieťaťu Piešťany
E. F. Scherera 40, Piešťany
www.cenacolo.sk

Po štyridsiatich rokoch...

V prvý májový deň sa už po piaty raz stretlo 30 z bývalých 78 spolužiakov 9. A., B. a C. triedy Základnej deväťročnej školy vo Veľkých Kostoľanoch.

Medzi sebou privítali aj svojich triednych učiteľov – pani učiteľku Elišku Semovú – Hričákovú, pána učiteľa Jozefa Micháleka, pána učiteľa Štefana Kosca a bývalého triedneho učiteľa a tiež riaditeľa školy pána Milana Holíka. Stretnutie sa konalo tento raz v príjemnom prostredí reštaurácie P+E. Po prvýkrát naň zavítali dve spolužiačky – Anna Gulová a Mgr. Mária Halášová. Podujatie slávnostne otvorila a všetkých srdečne privítala Mária Hričišáková, rod. Filinová. Tých, ktorí už

medzi nás nikdy neprídu, sme si pripomenuli minútu ticha. Sú to Jozef Myslikovjan, Eva Píknová, rod. Podoláková, Mária Hrašnová, rod. Podoláková a Helena Ferančíková, rod. Orihelová. V družných rozhovoroch sme zostali až do skorých ranných hodín, pobavili sme sa nielen na humorných príbehoch zo školských lavíc, ale aj na veselých zážitkoch v našich rodinách. Stretnutie sa nieslo v duchu dobrej nálady, spevu a tanca.

Poďakovanie patrí nielen organizátorom, ale aj majiteľom reštaurácie P+E – Eve a Pavlovi Čelígovcom.

M. G.

Vyzbierali sedem vlečiek odpadu!

Ako každý vie, alebo aspoň tuší, ukladanie odpadov na inom, ako určenom mieste, je zakázané. Nakoľko toto nariadenie je často porušované, členovia PZ Rovina Veľké Kostofany uskutočnili 22. apríla 2010 v spolupráci s pracovníkmi firmy Kattelstav zber odpadu, nachádzajúceho sa vedľa cestných komunikácií, poľných ciest a remízok v katastri našej obce.

Členovia PZ majú najlepšie zmapované tieto „skládky“, nakoľko v čase vegetačného pokoja kontrastujú s okolím. Touto akciou sme sa snažili odbremeniť prírodu hlavne od odpadu, s ktorým si sama neporadí a ktorý sa nerozloží, ako sú napr. plasty, elektronika, kov, sklo a rôzny iný nebezpečný odpad.

Už v minulosti sme občanov v Kostolianskych pohľadoch nabádali, aby nezanášali prírodu odpadom a využívali na tento účel kontajnery, ktoré na jednotlivé druhy odpadu zabezpečuje obecný úrad. Mnohí to však nerešpektujú a zbavujú sa nepotrebných vecí pohodením popri ceste, remízke a nie je zriedkavé vidieť pneumatiky, časti nábytku a podobne pohodené v Dudváhu, Chtelníčke a v odvodňovacích kanáloch.

Prvé miesto v rôznorodosti a množstve odpadu má cesta Veľké Kostofany – železničná stanica s odbočkou do Sedliackeho hája. V tej-

to lokalite nie je ťažké nájsť televízor, chladničku, rôzne druhy plastov, kosti a kožu zo zvierat, rôzne autosúčiastky, pneumatiky a podobne. Zber odpadu sme tu uskutočnili i v minulom roku, a preto sme očakávali, že tí občania, ktorí

sme vyvážajú odpad a zbavujú sa ho v tejto lokalite, sa zamyslia nad svojím konaním a začnú využívať kontajnerový odvoz, ktorý zabezpečuje Obecný úrad Veľké Kostofany.

Naše očakávania sa nenaplnili. Kým vlni

● Rozbité televízory, sklo, veci po maľovke a všeličo iné sa v poli zvláštne vyníma.

● Aj takto to vyzerá popri ceste v našom katastri. Smutné.

sme vyzbierali a naplnili tri traktorové vlečky, tento rok sedem! Táto skutočnosť nepotrebuje ďalší komentár.

Veľká časť vyzbieraného odpadu, alebo doteraz niekde pohodeného, mohla byť použitá na recykláciu a ušetrili by sa finančné prostriedky obce na jeho likvidáciu.

Na záver apelujeme na občanov, ktorí sa chcú zbaviť nepotrebných vecí pohodením v niektorej časti katastra obce Veľké Kostofany, aby uprednostnili smetiak, kontajner a podobne, čím pomôžu už i tak ťažko skúšanej prírode.

Výbor PZ Rovina

Nová schránka na príspevky

Milí čitatelia, pre zjednodušenie a zlepšenie spolupráce medzi vami a redakciou Kostolianskych pohľadov bola zriadená nová e-mailová adresa **kostolianskepohlady@gmail.com**, na ktorú môžete zasielať vaše články, námety i pripomienky. Schránka je dostatočne veľká aj na fotografie vo väčších formátoch priložené k príspevkom. Tešíme sa na ne.

Redakcia KP

Aby bezpečne odvádzal vodu

V súvislosti s jarnými povodňami a intenzívnou zrážkovou činnosťou by som chcel vyzvať všetkých občanov, ktorí žijú v blízkosti potoka Chtelníčka, aby nezanášali brehy potoka rôznymi nečistotami, ako sú konáre a nahromadená burina. Stalo sa aj v tomto roku, kedy sa

zvýšila hladina potoka, že biologický odpad sa zachytil na jednej z lávok a zabraňoval odtokaniu vody. Je pre nás všetkých dôležité, aby potok nebol zberným miestom nečistôt, ale aby bezpečne odvádzal vodu hlavne v období dažďov a topenia sa snehu. **Starosta obce**

STRATY A NÁLEZY

Našli sme bicykel

Zábudlivec, ktorý nechal v parku na Ulici Jána Hollého už dávnejšie detský bicykel, nech sa prihlási na Ulici J. Hollého č. d. 181.

POĎAKOVANIE

■ Hasičskému zboru vo Veľkých Kostofanoch a pánovi Strečkovi my ženy – bývalé hasičky ďakujeme za príjemné posedenie na výročnej schôdzi, za kytičku a diplom.

HELENA DUDOVÁ

BLAHOŽELANIE

Dňa 16. júla 2010
sa dožíva

MÁRIA KUKUČOVÁ

svojho životného jubilea – krásnych 70 rokov. Z hĺbky srdca jej želajú všetko najlepšie, hlavne veľa zdravia a Božieho požehnania bratia, švagriné, synovia, nevesty. Vnúčatá Monika, Marko a Erik posielajú veľa pusín.

Máj ako za čias starých materí

Aj tento rok sme mali možnosť pripomenúť, ako sa ešte v nedávnej minulosti, za čias našich otcov, keď technika nebola tak vyspelá a dostupná, stavali máje vlastnými silami. Máj bol pripravený a zaistený niekoľkými lanami. Pozdĺž nich sa zhromaždila naša futbalová mládež pod vedením svojho trénera Václava Heska z Katelstavu a členov dobrovoľného hasičského zboru.

Na pokyn organizátorov začali mládenci, tak ako bývalo zvykom voľakedy, ťahať za laná a máj pomaly začal stúpať do výšky. Dych sa zatajil prítomným, keď sa dve laná počas zdvíhania roztrhli, ale ďalšie celý proces zachránili. Samozrejme za pomoci dvoch rebríkov, ktoré podopierali máj, sa podarilo urobiť všetko tak, ako malo byť. O pár minút máj stál na svojom zvyčajnom mieste. Výkon stavačov odmenil búrlivý potlesk. Pracovníčky obecného úradu ponúkali prizerajúcim sa divákovi čerstvé pagáčky z miestnej reštaurácie a chutným vínom častovali občanov starosta obce Gilbert Liška a jeho zástupca. Deťom sa už tradične ušiel široký výber z cukríkov. Aby bolo veselšie, o to sa postarala dychová hudba Rovina, ktorá už po niekoľko rokov je neodmysliteľnou súčasťou stavania mája v obci. Máj krásnil Veľké Kostolany po

● **Všetko bolo pripravené, tak ako malo byť. Silné ruky mladých i starých tiež.**

celý mesiac a my sa už nevieme dočkať budúceho...

- r -

Foto: Ing. Július Hodál, Václav Hesko

● **K stavaniu mája patrí i dobrá nálada. Zľava predseda DHZ Daniel Strečko, zástupca starostu Pavel Hambálek, starosta obce Gilbert Liška, poslanec OZ Viliam Jakubec a manželka Rupčíkovci.**

● **A hotovo. Máj stojí na svojom tradičnom mieste.**

Kresťanský majáles

Tohtoročný 15. máj bol dňom kresťanského majálesu. Organizoval ho rímskokatolícky farský úrad a nezisková organizácia Noemi. Hoci upršané a studené počasie nebolo účastníkom tohto podujatia naklonené, sála kultúrneho domu po dvadsiatej hodine sa naplnila vysmiatymi a dobre naladenými ľuďmi, pripravenými zabávať sa do samého rána. Všetkých zúčastnených privítala riaditeľka Noemi Eva Bokorová aj s malou pozornosťou od našich dôchodcov, a to milými farebnými srdiečkami. Majáles otvorili deti z tanečnej školy (na obr.). Svojím tancom urobili náladu a chuť tancovať i ostatným a zábava sa rozprúdila za sprievodu hudobnej skupiny Trend z Červeníka. Dobrú náladu znásobila aj chutná večera a kvalitné víno. Organizátori sa postarali o peknú výzdobu a naozaj bohatú tombolu, za ktorú patrí vďaka všetkým sponzorom. Náladu bola výborná, všetci sa dobre bavili a podujatie sa vydarilo. Finančný výťažok z majálesu bude použitý pre potreby DSS Noemi.

Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí sa na príprave a priebehu celej akcie podieľali. Ďakujeme.

Spokojní účastníci

Z úcty a vďaky k mamám

Oslovenie mama, mamina, mamka, ma-mička, maminka, či vznešene matka, bolo 9. mája 2010 v našej obci vyslovované oveľa častejšie ako inokedy a hlavne oveľa vrúcnejšie, láskavejšie, vďačnejšie. A nebola to náhoda, keďže tento slnečný jarný deň patrilo práve nositeľkám tohto asi najkrajšieho mena na svete.

Z úcty voči mamám sa dali dohromady dobré nápady a deti, ktoré ich pretvorili v priestoroch kultúrneho domu do pestrého a láskou syteného programu. Svojimi umeleckými prejavmi sa prihovárali všetkým prítomným mamkám, ale isto aj tým, ktoré prísť nemohli. Spievajúce, tancujúce, hrajúce deti ich potešili a možno aj z radosti či ľútosti rozplakali. Nebolo sa čo čudovať, lebo čo vystúpenie, to iný estetický zážitok, ale hlavne podnet na zamyslenie sa nad tým, čo pre deti znamená mama, a pre mamu jej dieťa.

Práve v tomto duchu sa v úvode programu prihovárал starosta Mgr. Gilbert Liška. Vo svojich slovách dôstojne a citlivo vystihol to, čo deti ešte slovom nedokážu, ale na-

v podobe kreácií roztomilých tancujúcich detí ako motýľov či folkloristov. Napokon, nechýbali ani umelecké slová básničiek, ktorými sa deti z materskej a základnej školy prihovárali svojim mamám i babkám, aby v sále zaznelo doslovne to, čo im chceli v tento deň povedať. O to sa zaslúžili pani učiteľky primárneho stupňa z miestnej základnej a materskej školy. A povedaného bolo skutočne veľa, len bolo treba počúvať a premýšľať.

Až potom program takéhoto druhu nadobudne svoj skutočný zmysel a nepôjde len o tradíciu, ktorú sme ktovie čím tlačení všetci – pedagógovia, deti i rodičia plniť, nepôjde o ukazovanie toho, kto čo vie, alebo nevie. Ale vznikne aspoň krátky priestor a čas, kedy bude každý dospelý premýšľať nad skutočnými hodnotami, vstúpiť do jeho života; a bolo by všetko zbytočné, keby nevedol k týmto hodnotám aj samotné deti, ktoré sú neustále odkázané na svet dospelých. Ak sa takáto dačo podarilo aj prezentovaným programom, potom bol vykonaný skutočný kus hodnotnej duchovnej práce, za ktorú treba všetkým účinkujúcim i hosťom úprimne poďakovať.

- r -

hradia umeleckými prejavmi. Vnímavému poslucháčovi isto neuniklo, že úvodné slová neboli len splnenou formalitou, ale vďaka nim vzniklo v sále to správne naladenie na to, čo nám v bežnom živote uniká: na zmysel a krásu materstva, na vďačnosť voči matkám, na úctu voči životu, na skutočné duchovné hodnoty našej existencie. V takejto nálade ešte viac vynikali jednotlivé „čísla“ či „predvádzané kúsky“ našich detí, ktoré ako konferencierka programu sprevádzala Katka Nižňanská, isto každému známa ako výborná hudobníčka – učiteľka v miestnej pobočke ľudovej školy umenia. O úrovni hudobných prejavov detí preto nebolo treba pochybovať a každému zostávalo len pokriakť pri príjemných i rozmarných melódiách. So svojím hudobným a speváckym umením sa isto nezahánili Kostolánske čučoriedky a žiaci ľudovej školy umenia. S milým posolstvom vďaky sa prejavili aj deti z miestnej tanečnej školy pod vedením Daniely Piscovej, ktorej trpezlivá a dlhodobá odborná príprava detí – tanečníkov zjavne priniesla svoje ovocie

Deň venovaný našim deťom

(Dokončenie z 1. strany.)

Požiarníci ani tento rok nesklamali a deti zahrnuli najskôr bohatou penou, a potom prúdom vody, ktorý počas tohto teplého dňa uvitali. Hneď pri príchode sme si mohli všimnúť rad, ktorý sa tvoril pri štvorkolkách. Na vlastné náklady ich zapožičal Pavol Kolarovič, za čo mu ďakujeme. Smutné bolo však to, že aj v takýto deň niekomu prekážalo, že chceme deťom spôsobiť radosť viacerými možnosťami, a práve táto, deťmi tak vyhľadávaná atrakcia, musela byť zrušená. Jedno je však isté, celé popoludnie si užili nielen deti, vďaka bohatému programu, ktorý im obec dopriala, ale aj rodičia a starí rodičia sa mohli potešiť pohľadom na ich rozžiarené a spokojné tváričky.

Všetkým, ktorí prišli, ako aj tým, ktorí pomohli pri organizácii alebo sami obetovali zo svojich prostriedkov a času, srdečne ďakujeme. Menovite ďakujeme členovi Dobrovoľného hasičského zboru Veľké Kostoľany Pavlovi Kolarovičovi, Adamovi Kolarovičovi, Patrícii Kolarovičovej, Monike Hovorkovej a DJ Michalovi Augustínovi.

Foto: Ing. Július Hodál

INZERCIA

● Predám 3-izbový byt v osobnom vlastníctve. 0918 803 486.

POZNÁMKA

Detskú radosť prekazil udavač

Aj v tomto roku, tak ako minulý rok, som chcel aj ja prispieť k organizovaniu detského dňa v obci, ktorý sa konal v nedeľu 6. júna. Po veľkom úspechu, ktorý sme mali so štvorkolkami minulý rok, dohodol som sa s obecným úradom, že ani teraz nebude táto atrakcia chýbať.

Deti sa veľmi tešili, pred štvorkolkami sa tvoril dlhý rad čakajúcich. Pre niektorých, ktorí nikdy na štvorkolkách nesedeli, je to naozaj veľký zážitok a bola to pre nich jedinečná príležitosť. Po každej absolvovanej jazde dostalo dieťa aj sladkú odmenu. Rovnako ako deti, aj my dospelí sme mali radosť. Rodičia sa tešili, keď videli spokojné deti, ktoré by sa nechali zviesť na štvorkolkách aj niekoľkokrát za sebou. Túto radosť im však prekazil pán Miroslav Verčík z Ulice Ľ. Štúra, ktorý krátko po začatí akcie zavolať políciu. Nechápem, ako veľmi mu to prekážalo, keď sa to robilo pre deti. Okrem náklady, ktorú pokázal nám dospelým a organizátorom, najviac ublížil deťom, ktoré sa na vozenie tešili. Pri poldeci je každý veľmi silný a neuvedomuje si následky.

Ďakujeme vám, pán udavač (inak sa tento pán ani nazvať nedá), aj za všetky deti, ktorým ste prekazili Deň detí. Vidím, že ešte stále tu fungujú aj udavači a opilci, ktorí sa všade majú najlepšie, ako v dobe minulej, tak aj v tejto. Namiesto pekného zážitku detí na ich sviatok sme zaplatili pokutu a štvorkolky sme museli odstaviť domov.

PAVOL KOLAROVÍČ

PONUKA TVRDÉHO PALIVOVÉHO ŠTIEPANÉHO DREVA

Dovoľujeme si vám ponúknuť štiepané palivové drevo uložené v paletách o rozmeroch 1x1x1 m v sortimente:

■ buk ■ dub ■ jaseň ■ hrab za cenu **55 €/paleta.**

Vykurovanie palivovým drevom je cesta k energetickej nezávislosti a predovšetkým k zníženiu nákladov, ktoré sa viažu na energie. Energia získaná z takéhoto zdroja (tvrdého dreva) je porovnateľná so 440 kg hnedého uhlia popri prípade 280 kg čierneho uhlia.

Štiepané palivové drevo je určené predovšetkým pre zákazníkov, ktorí preferujú komfort pri riešení potrieb súvisiacich s vykurovaním svojej domácnosti.

Bližšie informácie na t. č. 0905 896 942.

Svoj sviatok oslavovali športom

V piatok 28. mája 2010 sme v našej základnej škole oslavovali Medzinárodný deň detí. Ako tradične – žiaci ho oslávili športom a športovými súťažami.

Pre žiakov 1. – 4. ročníka si triedni učitelia pripravili rôzne súťaže – skok vo vreci, hod loptičkou na cieľ, beh s loptičkou na lyžici, skok do diaľky z miesta, slalomový beh pomedzi kužeľe a súťaž družstiev v preťahovaní lanom. Tieto súťaže sa konali na športoviskách v blízkosti školy. Všetci zúčastnení dostali sladké odmeny. Na trávnom ihrisku bol pre všetkých pripravený aj nafukovací hrad, kde sa mohli do sýtosti vyšantiť a vyskákať. Program deťom spestrili i miestni požiarnici, ktorí si taktiež pripravili pre ne niekoľko súťaží. Najlepších odmeňovali diplomami a sladkosťami. Nakoniec sa všetci mohli „vykúpať“ v pene, ktorú používajú požiarnici pri svojej práci.

Žiaci 5. ročníka strávili športové dopoludnie v telocvični. Triedy 5. A a 5. B si zmerali sily vo vybíjanej a vo futbale a tiež sa mohli tešiť zo sladkostí, ktoré dostali.

● Skupinová fotografia futbalistov 6. ročníka.

● Futbalový zápas 8. ročníka proti 9. ročníku.

● Vybíjanú si zahrali aj dievčatá 9. ročníka.

● Hokejbalový zápas 8. A a 9. A triedy.

Ročníky 6. – 9. boli sústredené na miestnom futbalovom štadióne. Tam organizátori pripravili dva turnaje: dievčatá súperili vo vybíjanej, chlapci vo futbale. V mladšej kategórii zvíťazili žiačky 7. A triedy, ktoré porazili vo finále družstvo vytvorené z tried 6. A a 6. B. Vo futbalovom turnaji získali primát chlapci 9. ročníka. Vo finálovom zápase sa stretli s družstvom žiakov 6. ročníka, ktoré bolo veľkým prekvapením turnaja a svoje zápasy odohralo veľmi dobre. Nastúpilo v ňom aj jedno dievča, Veronika Bernátová (6. C), ktorá niekoľkokrát preukázala svoj talent. Odmenou pre víťazné družstvá boli sladkosti.

Deti si v tento deň mohli oddýchnuť od každodenných školských povinností, od učenia a odchádzali domov spokojné a plné zážitkov.

P.S.: V rámci osláv sa v škole odohralo prvý júnový týždeň aj niekoľko hokejbalových zápasov. Zápasy pokračovali aj po uzávierke obecných novín.

Mgr. ĽUDMILA KOREŇOVÁ

● Hokejbalové družstvo 5. A.

● Hokejbalový brankár 6. C.

Ku Márii, ku milej Matičke

Všetko spalo, len pri starom kultúrnom dome bolo rušno. V noci o jednej hodine odtiaľ odchádzali pútnici do Lúrd, Fatimy a iných miest.

Prvý deň. V pondelok v noci sme vyrazili a s prestávkami po nočnej a celodennej ceste sme prišli do Nice. Hotelové izby malé, trochu komické situácie s výťahom, ale inak fajn. Francúzska riviéra. Iba na noc...

Druhý deň. Ráno Avignon, mesto, kde vyše 70 rokov sídlili pápeži. Krásne historické centrum mesta, úzke, krivoľaké uličky ako z filmu. Pápežský palác so záhradami, katedrála a paláce v strede mesta sú zaujímavé. V katedrále úlohu kostolníčky robí poľská sestra, a tak sme hneď mali svätú omšu. Pán farár a náš sprievodca – tiež kňaz d. p. Michal Pitoniak, slúžili svätú omšu pri oltári, kde ju slúžievalo sedem pápežov. Po omši prehliadka záhrad, nádherné pohľady na historické mesto z návršia... a späť do autobusu, aby sme stihli prísť včas do Lúrd.

Večer sme boli v Lurdoch, hotel Étoil. Rýchlo sme sa ubytovali a išli do pútnického areálu, kde bola večer modlitba sv. ruženca a klasická procesia so sviečkami. Všetko sme pohodlne stihli. Prvé slzy, prvé modlitby... obrovské dojatie... zvláštne pocity... a tisíce pútnikov... V modlitbe svätého ruženca zaznelo i slovenské Zdravas Mária i slová piesne Božia Rodička, k tebe voláme. Mnie neopísateľné pocity, keď sme si uvedomili, že i takto sme sa zaradili do rodiny mnohých národov prítomných tu, pri nohách Matky. Krásny prvý večer v Lurdoch.

Tretí deň. Lurdy. Po raňajkách v hoteli sme smerovali do pútnického areálu. Bol krásny slnečný deň. Pri vstupe sme naplno vnímali krásu areálu, tušili jeho veľkosť. Sprievodca nás viedol k nízkeму, no dosť rozľahlému kopčeku, porastenému trávou. Pod ním sa totiž nachádza podzemná bazilika sv. Pia X., pápeža, ktorá je dlhá 201 a široká 101 metrov a pojme takmer 27 000 pútnikov. Tí, ktorí sem prichádzajú po prvý raz, ostanú stáť v nemom úžase. V bazilike sa zhromažďovali pútnici na medzinárodnú svätú omšu, nakoľko bola streda. I my sme sa pridali. Po svätej omši plní dojem sme vyšli na „svetlo Božie“ a náš sprievodca nás šiel prihlásiť do kancelárie pre pútnikov. „Chcete na krížovú cestu, no ale musíte hneď...“ zaznelo z úst pracovníčky kancelárie, a tak sme sa pobrali na vršok, kde sa nachádza krížová cesta a vnímali sme výzdobu z vlajok krajín – bola tam i naša – nakoľko sa chystala medzinárodná púť vojakov. Improvizovaná modlitba pri jednotlivých zastaveniach, prekrásne sochy v životnej veľkosti, trochu strmý kopec, ale všetko sme zvládli. Po príchode k bazilikám sme sa rozdelili – jedna skupina vedená sprievodcom si išla pozrieť miesta spojené

so životom sv. Bernadety, druhá skupina išla k lurdským kúpeľom pre pútnikov. Obe nabrali neopakovateľné zážitky. V rade na kúpanie sa osve zhromažďovali muži a ženy. Mužov bolo menej, a tak to šlo rýchlejšie. Čakanie sprevádzala modlitba ruženca a spev piesní. Po ponorení do prameňa sme si tvorili v areáli voľný program. Spoločná bola bohatá večera

• „Kedy sa sem opäť vrátim?“ pýta sa v duchu nejdenný pútník v Lurdoch.

v hoteli a návrat do areálu na večernú procesiu, ktorá bola opäť úžasným zážitkom.

Štvrtý deň. Lurdy a pokračovanie cesty. Ráno sme mali sv. omšu v kaplnke sv. Patrika v novej bazilike sv. Bernadetty. Ešte nejaké spomienkové predmety, bandasku s lurdskou vodou, zbalenie sa, naloženie a odchod. Zbohom Matička... ako ťažko sa od teba odchádza

• V posledných rokoch portugalská Fátima veľmi skrášnela.

dza... A opäť sa v mysli vynorila otázka: „Kedy sa sem opäť vrátim?“ Na výpadovke bola prestávka v nákupnom centre.

Prešli sme do Španielska. Zmenil sa ráz krajiny, architektúra... Naši vodiči, ktorí poznajú tento smer, sa nestačili čudovať tomu, že tu boli vybudované nové diaľnice, odkedy Španielsko patrí do EÚ, a tak cesta trvala kratšie, než sa predpokladalo. Trochu sa „zhustili a predžili“ zastavenia na čerpadlách, ale i tak sme dorazili do Santiaga de Compostela o pol tretej ráno. Niektorí odvážlivci sa vybrali na obhliadku nočného Santiaga...

Spali sme v autobuse, kde nebola už zapnutá klimatizácia... Ráno bolo vyslobodením. Kľukatými uličkami sme sa vybrali k hlavnému pútnickému chrámu. Nádherný skvost architektúry. Podarilo sa vybaviť svätú omšu, a tak o chvíľu v bočnej kaplnke zaznela slovenčina. Prezreli sme si chrám, obrovskú kadideľnicu, ktorú pri slávnostiach rozhojda 8 mužov, oltár so sochou svätého Jakuba i schránku s jeho ostatkami. Množstvo fotiek, nejaký ten suvenír a krásne dojmy sme si odniesli zo Santiaga. Prezreli sme si ešte niekoľko kostolov, dali trochu voľna a pustili sa smerom Fátima v Portugalsku, kam sme prišli v podvečer.

Keďže sa Portugalsko nepridalo k posúvaniu letného a zimného času, bolo tam o hodinu menej a z toho vznikali rôzne humorné situácie, keď sa určila hodina „niečoho“, vždy sa našli niektoľkí, ktorí nevedeli, či to je „ich“ čas, alebo „náš“. Ubytovali sme sa v hoteli a po krátkom oddychu sme sa vybrali do pútnického areálu. Bol som vo Fátime asi pred sedemnástimi rokmi, a tak som bol prekvapený, ako sa toto mesto zmenilo. Široké ulice, chodníky, pomerne čisto, množstvo nových hotelov a reštaurácií, obchodov... Nič z toho tu predtým nebolo. Fátima sa rozrástla a skrášnela. Príchod do areálu zapôsobí na človeka, ktorý tu ešte nebol, ohromujúco. Obrovské námestie, na ktoré sa zmestia dva milióny pútnikov, ohraničené z jednej strany starou a z druhej novou bazilikou, je naozaj impozantné. Človek sa tu cíti, ako mravec. Ľudia sa modlili pred kaplnkou, na mieste, kde sa uskutočnili zjavenia, kde stál pôvodný dub, ktorý dali komunisti vyrúbať. Iní konali púť na kolenách, keď trasu dlhú odhadom asi 350 m prešli kolenačky ku kaplnke, obišli ju 3 razy a tou istou trasou sa vrátili späť. Ďalší zapalovali sviečky a obetovali voskové odliatky tých častí ľudského tela, pre ktoré trpeli o zdravenie. A opäť jeden fenomén, ktorý pochopí iba ten, kto bol a zažil. Človeka to núti na kolená a po tvári tečú slzy. Nedá sa to ovládnuť. Ale po chvíli človek vstáva akýsi ľahší, so zvláštnym pocitom na srdci. Treba zažiť. Večer sme sa modlili ruženec a aj tu sa konala procesia,

ale so sochou Panny Márie. Bol piatok večer a pútnikov pribúdalo. Sobota bola naplnená prehliadkou starej baziliky, kde sa nachádzajú hroby blahoslaveného Františka a Hyacinty, fatimských detí, potom modlitba na mieste zjavenia, prehliadka novej baziliky, v ktorej týždeň pred nami bol aj pápež Benedikt XVI., potom miesta Aljustrel, je to dedina, odkiaľ pochádzali vizionári, popoludní svätá omša, opäť nákupy, prehliadka mestečka a večera v hoteli. Inak len tak pre zaujímavosť – cez deň bolo vo Fátime 35 stupňov Celzia. A rozlúčka s Fátimou.

Mgr. IGOR GAJDOŠ, farár
Ilustračné foto: internet

Listom prosila prezidenta o mamičku

Životný príbeh Margity Zimanovej a jej rodiny, 2. časť

● S dcérkami. Vpravo Gitka, pisateľka listu prezidentovi.

Po zatknutí rodičov si deti zobrali k sebe starí rodičia a po zatknutí aj starého otca ostali v starej mamy Augustíny Dankovej v Ladomeri, ktorá vtedy mala 52 rokov. Bola veľmi chorľavá, ale rada, že ich môže mať pri sebe. Ale to už ich čakala ďalšia rana osudu, keď štát rozhodol, že deti pôjdu do ústavu.

Stará mama bojovala a po jej vyhlásení pred súdom, že pokiaľ jej deti zoberú, tak všetkých troch podreže britvou, a potom aj seba, jej nakoniec 17. marca sudca Bohdan Ilko v Kremnici deti natrvalo prisúdil.

Zo zažltnutého rozsudku rodičov je čitateľné obvinenie: pomáhanie k úteku za hranice, pomáhanie nepriateľom nášho zriadenia, rozvracanie ľudovodemokratického systému a príprava tretej svetovej vojny, vôbec žiadna zmienka o trestnom čine. Za matkou sa deti dostali na návštevu niekoľkokrát, svoj trest si odpýkávala po celej republike: v Bratislave, Rimavskej Sobote, Pardubiciach a Želiezovciach. Návštevy trvali iba dvadsať minút, bol problém aj s balíčkami, ktoré jej chceli priniesť, lebo z rozprávania vedeli, že politické väznenkyne nemali možnosť sa dosýta najesť, jedli dokonca aj oči z údenáčov. Keď boli v Pardubiciach, chodili pracovať na pole, kde občas zjedli mrkvu, keď to dozorcovia zistili, poliali mrkvu hnojom. V balíčkoch jej prinášali slaninku, klobásku, vajíčka a iné dobroty od starej mamy. V Želiezovciach mali šťastie, lebo náčelník bol rodák zo Žiaru nad Hronom, a tak sa balík k mamičke dostal.

Nakoľko boli označení ako nespoľahlivá rodina, čo malo nedozierné následky, museli sa vysťahovať z lepšieho bytu, ktorý predstavoval jednu izbu, kuchyňu a kúpeľňu, kde bola vaňa. Keď museli tento byt uvoľniť pre pracovníka bezpečnosti, práve o tú vaňu zvedla stará mama ďalší boj, lebo ju chcela vypustiť z exekučného pokračovania. Musela s touto požiadavkou ísť až na MNV v Ladomeri, ale podarilo sa. V byte sa vystriedali štyri rodiny okrskárov: Zubákovci, Cimrovci, Bazalíkovci a Gašparíkovci. Panie Bazalíková a Gašparíková dievčencom veľmi pomohli a naučili ich ručným prácam. Stará mama totiž mala čo robiť, aby v tejto dobe zabezpečila do-

statok potravy pre deti v raste a vývoji. Mala pole, hydinu, svine chovala vždy dve, jednu pre nich a za druhú dostala z poľnohospodárskeho a nákupného podniku obilie pre tú ich, a kravu. Keď ju choroba poznačila viac, nevládala už toľko pracovať, predala kravu a kúpila kozu, živila deti len z 310 korún, čo dostávala v rodinných prídavkoch.

V tých časoch, keď Gitka chodila do školy, sa za knihy platilo. Keď mala 14 rokov, prišli si po ňu príslušníci ŠtB, s obvinením, že napísala list s protištátnym obsahom. Začali jej ho diktovať a porovnávali písmo, ale nakoniec sa jej podarilo ubrániť. Až neskôr zistila, že vtedy existovali aj tábory pre deti a niekto sa pravdepodobne snažil ju do jedného takéhoto tábora dostať. Riaditeľovi školy pánovi Liptákovi sa vyhrážali, že ak im bude pomáhať, tak ho vyhodia zo školy. Gitka zažila aj šikanovanie a posmešky zo strán svojich spolužiakov. Keď navštevovala školu vo Vieske, mali na nástenke zošit sťažností, ktorý zaviedol pán učiteľ Švec a ona si v ňom pošťazovala, čo jej druhé deti robia. Na ďalší deň bol zošit vymenený, až po niekoľkých rokoch, sa dozvedela,

že si ho vtedy on odložil ako pamiatku. Skončila 8-ročnú strednú školu v Žiari nad Hronom a v roku 1956 si podala žiadosť na 11-ročnú strednú školu v Žarnovici, kde aj úspešne zložila prijímacie skúšky. Napriek tomu ju neprijali, ako jej vysvetlil profesor Dodek, kvôli rodičom. A tak nakoniec začala pracovať v Slovenských bazaltových kameňolomoch v Žiari. Vystriedala tam rôzne funkcie a začala aj diaľkovo študovať na strednej ekonomickej škole. Po čase chcela prejsť na denné štúdium ako jej spolužiaci, preto sa obrátila na poverenie školstva, ale odpoveď bola smutná, nemala povolené štúdium pretože rodičia boli odsúdení za protištátnu činnosť.

List, ktorý napísala vtedajšiemu prezidentovi trhá srdce a aj napriek tomu museli čakať do januára 1959, pokiaľ im mamičku prepustili z väzenia.

- r -

● Máj 1946. Margita Valentová s dcérkami Gitkou a Helenkou. (Chlapec je z bytovky.)

Vážený pán prezident Antonín Zápotocký.

Dolupodpísaná Margita Valentová, narodená 9.2.1942, t. č. bytom v Ladomeri č. 2, okres Kremnica, obraciam sa na Vás vo svojom mene, ako i v mene svojich mladších súrodencov, a to Helenky, narodennej 6.2.1944 a Petriky, narodeného 1.1.1948 o prepustenie na slobodu našej mamičky Margity Valentovej, ktorá si odpýkava trest v Pardubiciach.

Už v škole som sa učila, že ekonomický zákon socializmu sleduje neustále zvyšovanie životnej a kultúrnej úrovne pracujúcich. Kladiem si sebe otázku, či toto je prinášané aj mne a mojim súrodencom a musím so slzami v očiach konštatovať, že nie, ba že sa cítim odstrkovaná a menej cenná než ostatní. V škole som dosahovala veľmi dobrý prospech, ba i skúšky na 11. roč. strednú školu som zložila, no mňa neprijali, ale uprednost-

ňovali žiakov s horším prospechom. Teraz, keď moji spolužiaci ďalším štúdiom zabezpečujú si predpoklady pre zvyšovanie svojej životnej úrovne, ja, ako 15-ročná musela som ísť pracovať. Prichádzam jednak ja, ako aj moji súrodenci, do veku, keď rada a usmerenie matky by boli najpotrebnejšie, avšak, kde sa mám obrátiť, ak nie na Vás, aby ste nám pomohli. Vy iste ako otec najlepšie pochopíte detské srdcia, ich zúfalé položenie a volanie: „Vráťte nám našu mamičku,“ ved' už dosť vytrpela a my s ňou.

Len na Vás sa musíme obrátiť, pretože máme možnosť udeľovať milosť. Z Vašich prejavov cítime, ako máte rád deti a ako Vám záleží na výchove mládeže – budúcej generácie a veríme, že prinavrátime nám našu mamičku – čo bude pre nás najkrajší dar k Medzinárodnému dňu detí.

MARGITA VALENTOVÁ
4. 1957 Ladomer

Aj v škôlke sa opäť končí školský rok

Detstvo je krátke, a preto záleží na kvalite prežitia každej jeho chvíle. Aby chvíle strávené v materskej škole (MŠ) boli plnohodnotné, našou každodennou snahou je, aby sme vytvárali podmienky pre úspešné vzdelávanie a citovú výchovu detí. Z toho sa odvíjajú aj priority materskej školy vo výchovno-vzdelávacej oblasti: rozvíjať individuálne vlohy, schopnosti a možnosti dieťaťa rešpektujúc jeho individuálne osobitosti, podporovať záujem dieťaťa o svet a jeho dianie, podnecovať zvedavosť a kreativitu.

Naša škôlka žije čulým spoločenským životom. Usporiadujeme a zúčastňujeme sa na rôznych podujatiach, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť edukačnej činnosti a podporujú celostný rozvoj osobnosti dieťaťa. Stávajú sa tradíciou a vypovedajú o hodnotovej profilácii MŠ. Dobré fungovanie našej materskej školy by však nebolo možné bez nezištnej pomoci rodičov a sponzorov, ktorí sa podieľali na prie-

● *Potešiť kohokoľvek krásnym programom je pre škôlkarov hračka.*

● *Veľkonočné tvorivé dielne – zručne a s fantáziou.*

behu všetkých je akcií a aktivít, za čo im touto cestou veľmi pekne ďakujeme!

Blíži sa koniec ďalšieho školského roka a čas na nostalgické spomienky. Veď ešte pred nedávnom sme slávili fašiangy s karnevalom, tohtoročnú dlhú zimu vyhnali a jar privítali vynesiením Moreny, prežili kreatívne chvíle s rodičmi na tvorivých veľkonočných dielnach, výťažok z predaja výrobkov na Veľkonočnej tržnici venovali ťažko chorým deťom na Deň narcisov, potešili oko pestrou výstavkou, kultúrne žili s návštevou knižnice aj hudobnou rozprávkou od Mozarta, usilovali sa na Deň Zeme sadením lipky, aktívne si pripomenuli ľudové tradície stávaním mája, dojímavým vystúpením poďakovali našim mamičkám pri príležitosti Dňa matiek, ukázali rodičom ako „speakujeme“ na otvorenej hodine anglického krúžku, posilnili telesného ducha na Malých triednych olympiádach s diplomom a sladkou odmenou ku Dňu detí, konečne sa dočkali pravého koncoročnéno výletu autobusom s nabalným batohom od mamičky, cestovali do rozprávky v Rakoviciach. Všetko bolo pekné, ale tešíme sa na prázdniny. Budúci školáci – absolventi predprimárneho vzdelávania, je ich 27, sú už možno myšlienkami v škole, tešia sa na nové zážitky, ktoré ich čakajú. Ešte predtým sa však musia rozlúčiť so „svojou škôlkou“, mladšími kamarátmi, učiteľkami, tetami. Bodkou za škol-

ským rokom 2009/2010 bude veľký piknik s rodičmi na našom dvore, s opekačkou, súťažami, disco, tombolou, pod názvom Mami, oci, poď sa hrať!, len dúfame, že nám počasie dopraje utužiť naše škôlkarske spoločenstvo.

Radosť, krásna, múdrosť sú okolo nás, len ich treba vidieť. Treba ich chcieť vidieť, vnímať a prežívať v podmienkach, ktoré máme. V mene detí a kolektívu materskej školy prajem všetkým deťom, rodičom a čitateľom slnečné dovolenkové obdobie, aby sme sa po prázdninách stretli opäť zdraví a plní sily a spolu mohli budovať základ, ktorý má materská škola dať dieťaťu, aby malo po celý život potešenie zo vzdelávania.

JARMILA STREČANSKÁ, učiteľka

● *Spoločná fotografia pod májom.*

● *Výlet – to majú najmenší Veľkokostol'anci najradšej!*